

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2016

OIDEACHAS REILIGIÚNACH — ARDLEIBHÉAL

DÉ hAOINE, 24 MEITHEAMH — TRÁTHNÓNA, 2.00 go dtí 4.30

Líon Iomlán na Marcanna: 320

Treoracha Ginearálta d'Iarrthóirí

CAITHFIDH IARRTHÓIRÍ IAD SEO A LEANAS A FHREAGAIRT:

- CEIST AMHÁIN AS AONAD A hAON
- DHÁ CHEIST AS AONAD A DÓ
- CEIST AMHÁIN AS AONAD A TRÍ

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT CEIST AMHÁIN AS AN DÁ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach ceist)

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

Ceist 1.

Freagair a) agus b).

- a) *Is minic a léiríonn daoine a gcuardach ar bhrí na beatha trí shiombailí éagsúla a úsáid.*
Mínigh cén fáth a n-úsáideann daoine siombailí go minic lena gcuardach ar bhrí na beatha a léiriú, agus déan tagairt do **dhá** shampla a ndearna tú staidéar orthu. (40 marc)
- b) Déan próifiliú ar shampla **amháin** den chaoi inar fhorbair tuiscint aondiach ar Dhia i gcomhthéacs ina raibh an t-ildíachas go forleathan. (40 marc)

Ceist 2.

Freagair a) agus b).

- a) *Ar chruthaigh Dia an domhan?*

Mínigh conas a d'fhéadfadh teoiric eolaíochta nua-aimseartha faoin gcaoi ar cuireadh tús leis an domhan tionchar a imirt ar an bhfreagra a thabharfadh duine ar an gceist thuas. (40 marc)

- b) *Samhlaigh go bhfuil tú ag glacadh páirte i ndíospóireacht ina bhfuil daoine ag plé ceisteanna faoi bhrí na beatha.*

Scrúdaigh conas a thabharfaí faoi cheisteanna dá leithéid ó **dhá** cheann de na dearcthaí seo a leanas:

- AN tAGNÓISEACHAS ● AN RÉADUCHTACHAS ● AN DAONNACHAS SAOLTA (40 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 60 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO.

NÍ MÓR DUIT **DHÁ** CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: BUNÚS AGUS CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a) agus b).

a) Scrúdaigh cad a spreagann an tuiscint ar Íosa a léirítear in **dhá** íomhá d'Íosa atá le fáil in aon cheann díobh seo a leanas:

● AN EALÁIN ● AN SCANNÁNAÍOCHT ● AN LITRÍOCHT ● AN CEOL (40 marc)

b) Roghnaigh ceann **amháin** de na pobail Luath-Chríostaí thíos agus déan próifiliú ar an gcaoi a raibh tionchar ar stíl mhaireachtála na mball ag an tuiscint a bhí acu ar Íosa agus ar bhrí a bheatha.

● AN CHORAINNT ● FILIPE ● TEASALOINICÉ (40 marc)

ROINN C REILIGIÚIN DHOMHANDA

Freagair a) agus b).

a) Scrúdaigh cén struchtúr atá ar an údarás don phobal creidmheach in **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas: ◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT

◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN TIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (40 marc)

b) Roghnaigh **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda thíos agus cuir i gcomparáid le chéile searmanas reiligiúnach ón dá cheann a dhéanann ócáid thábhachtach ina scéal bunaidh a chomóradh go bliantúil.

◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT
◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN TIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (40 marc)

ROINN D CINNEADH MORÁLTA A DHÉANAMH

Freagair a) agus b).

a) Déan próifiliú ar an gcaoi a bhfuil seanmóireacht Íosa i leith dhlí an ghrá agus an chaidrimh chuí le feiceáil sa lá atá inniu ann i dteagasc sainchreidimh Chríostaí faoi shaincheist mhorálta. (40 marc)

b) Ainmnigh teoiricí morálta **amháin** a ndearna tú staidéar air/uirthi agus tabhair breac-chuntas ar a bhfuil i gceist lena t(h)eoiric faoin bhforbairt mhorálta ón óige go haosacht. (40 marc)

BA CHÓIR DUIT TUAIRIM IS 30 NÓIMÉAD A CHAITHEAMH AG FREAGAIRT CEISTEANNA SAN AONAD SEO. NÍ MÓR DUIT CEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

(Tá 80 marc ag gabháil le gach roinn)

ROINN F SAINCHEISTEANNA CÓRA AGUS SÍOCHÁNA

Freagair a) agus b).

- a)
<i>Reiligiúin</i>	AN BÚDACHAS	AN TIOSLAMACHAS	AN GIÚDACHAS
<i>Dhomhanda:</i>	— NA CÚIG	— LEASONADAÍ AN	— AN tSABÓID, SCHMITTAH
<i>Teagasca:</i>	FHORAITHNE	DOMHAIN	& AN IUBHAILE

Tabhair breac-chuntas ar a bhfuil i gceist le teagasca **dhá** cheann de na reiligiúin dhomhanda thuas, agus déan tagairt don chaoi a mbíonn tionchar ag gach ceann acu ar stíl mhaireachtála na gcreidmheach. (40 marc)

- b) Pléigh cé chomh héifeachtach is a bhí an neamhfhóiregean mar stíl mhaireachtála agus an neamhfhóiregean mar agóid chun síocháin a chur i réim i gcás coinbhleachta **amháin** a ndearna tú staidéar air. (40 marc)

ROINN G ADHRADH, URNAÍ AGUS DEASGHNÁTH

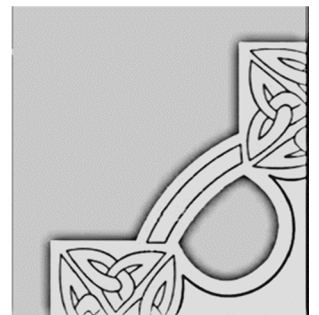
Freagair a) agus b).

- a) ● DÍTHREABH ● OILITHREACTH ● POUSTINIA ● CÚRSA SPIORADÁLTA
Déan próifiliú ar fhorbairt **dhá** cheann de na cleachtais rinnfheithimh thuas, ón tslí ar thosaigh gach ceann díobh go dtí an tslí a ndéantar gach ceann díobh a chleachtadh sa lá atá inniu ann. (40 marc)
- b) Pléigh an ról atá ag urnaí de chineál mistiúil i mór-reiligiún domhanda sa lá atá inniu ann, agus bíodh tagairt agat do shaothar aon mhístigh **amháin** a ndearna tú staidéar air/uirthi. (40 marc)

ROINN I REILIGIÚN: TAITHÍ NA hÉIREANN

Freagair a) agus b).

- a) Tabhair breac-chuntas ar shampla **amháin** d'fhianaise sheandálaíochta áitiúil nó náisiúnta de chreideamh agus de chleachtas reiligiúnach in Éirinn i ré na Réamh-Chríostaíochta. (40 marc)
- b) Scrúdaigh an chaoi a bhfuil patrún an chreidimh reiligiúnaigh ag athrú san Eoraip sa lá atá inniu ann, agus bíodh tagairt agat don tionchar atá ag an dí-eaglaisiú agus ag an dí-eaglaiseachas. (40 marc)

Freagair a) agus b).

a)

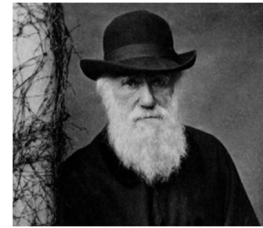

(Foinse: *philosophers.co.uk*)

Scrúdaigh an éifeacht a bhí ag ceann **amháin** ar bith de smaointe Descartes ar an ngaol idir an reiligiún agus an eolaíocht.

(40 marc)

b) Déan próifiliú ar fhreagairt reiligiúnach **amháin** a bhí ann mar gheall ar smaointe Darwin nuair a foilsíodh a theoiric éabhlóide den chéad uair.

(Foinse: *popsci.com*)

(40 marc)

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán